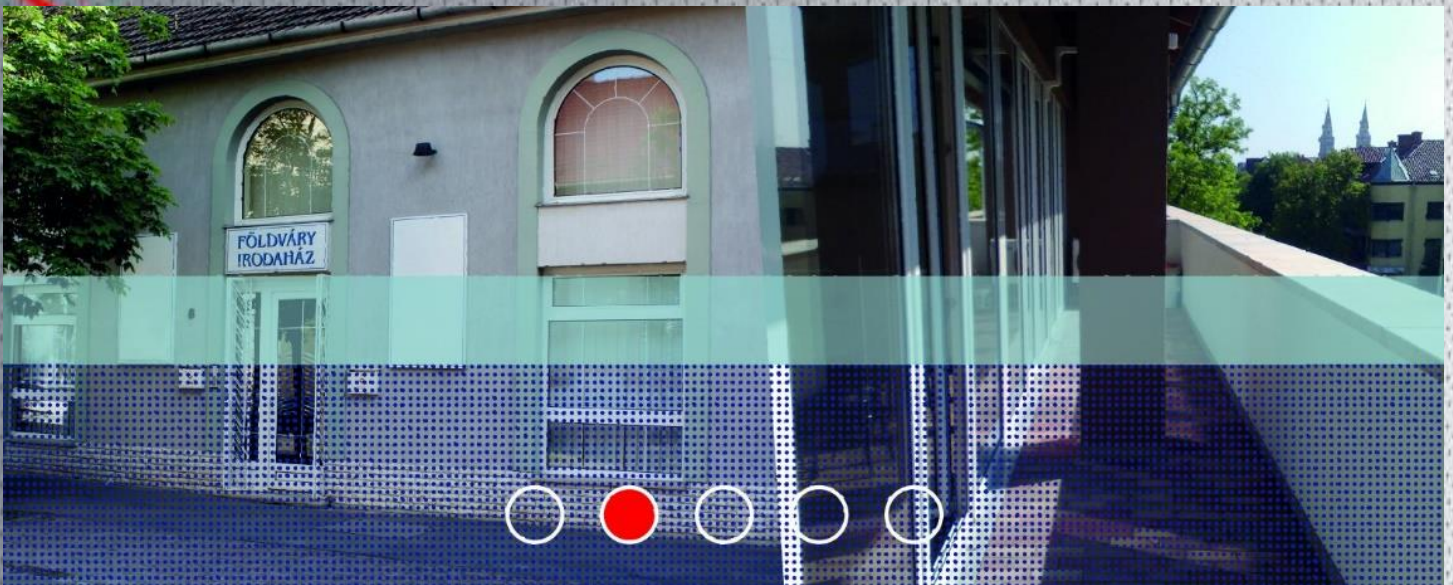

Alapítva 2000-ben

NTERREG-IPA Magyarország-Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program (2021-2027) rövid összefoglaló dokumentuma

IR Intelligens Régió®
Üzleti Kommunikációs Kft

IR Intelligens Régió® Üzleti Kommunikációs Kft.

6725 Szeged, Szentháromság u. 49/a

06-62-444-188, www.intelligensregio.hu, e-mail: info@intelligensregio.hu

Akkreditált tanácsadó vállalat (ROP-VTSA-2012-1135)

Tartalom

NTERREG-IPA Magyarország-Szerbia Határon Átnyúló Együtműködési Program (2021-2027).....	1
1.1 Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, kockázatmegelőzés	1
1.2 Biológiai sokféleség és a szennyezés csökkentése.....	3
2.1 Oktatás és egész életen át tartó tanulás	6
2.2 Kultúra és turizmus	8
3.1 Harmonikus jószomszédi kapcsolatok előmozdítása a felek együtműködésén keresztül.....	10
3.2 Határátlépések kezelése.....	12

NTERREG-IPA Magyarország-Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program (2021-2027) (Tervezet)

Programterület

A programterület az alábbi régiókra terjed ki Szerbiában:

- Nyugat-Bácska (Zapadnobački upravni okrug)
- Észak-Bácska (Severnobački upravni okrug)
- Észak-Bánát (Severnobanatski upravni okrug)
- Dél-Bácska (Južnobački upravni okrug)
- Közép-Bánát (Srednjobanatski upravni okrug)
- Dél-Bánát (Južnobanatski upravni okrug)
- Szerémség (Sremski upravni okrug)

illetve Magyarországon:

- Csongrád-Csanád megye
- Bács-Kiskun megye

1. prioritás: Egy zöldebb régió

1.1 Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, kockázatmegelőzés

A javasolt Intézkedések azzal járulnak hozzá az Egyedi Célkitűzés megvalósításához, hogy növelik azt a kapacitást, ami az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére, valamint a katasztrófakockázat megelőzését célzó intézkedések és beavatkozások végrehajtására fordíthatók. A cél a speciális közös készségek és know-how kialakítása, valamint a megfelelő, jó időben végrehajtott és hatékony beavatkozásokhoz szükséges infrastrukturális háttér javítása.

1.1.1 sz. Javasolt Intézkedés

A határon átnyúló kockázatmegelőzési és katasztrófavédelmi rendszerek közös kialakítása, koordinálása és fejlesztése

A cél a határmenti, határon átnyúló katasztrófavédelmi kapacitás növelése, valamint a katasztrófavédelemben részt vevő szervek koordinációs és reagálási képességeinek javítása.

A tevékenységek – többek között, de nem kizárólag – az alábbiak lehetnek:

- Tapasztalatcsere és a know-how megosztása a katasztrófavédelemben részt vevő szakmai és önkéntes egységek között (beleértve a tűzoltóságokat és polgári védelmet is) a határ két oldalán; kapcsolatépítés és szervezetfejlesztés a kockázatmegelőzési intézkedések hatékonyabb kezelése érdekében, ideértve a központi, helyi és határon átnyúló szintek közötti koordinációt; a beavatkozási protokollok koordinálását/szinkronizálását, és a közös kiképzések, gyakorlatok révén megvalósítandó kapacitásépítést;
- Beruházások (berendezések vásárlásába, és az infrastruktúra fejlesztésébe) a katasztrófavédelmi egységek kapacitásbővítésébe, hogy gyorsabban reagálhassanak a határrégióban előforduló természeti és ember által okozott vészhelyzetekre/balesetekre;
- A kockázat típusától függően a lakosságot vagy meghatározott célcsoportokat megszólító közös kampányok.
- Közös prevenció programok az éghajlatváltozás hatásainak tárgyában

1.1.2 sz. Javasolt Intézkedés

Közös fellépés az éghajlatváltozás hatásainak csökkentése érdekében, az éghajlatváltozás miatt bekövetkező természeti jelenségek kezelésével

A cél a határrégió klímaváltozással szembeni ellenálló képességének (rezilienciájának) növelése az éghajlatváltozás következtében egyre gyakoribb természeti jelenségek előfordulási valószínűségének csökkentése és/vagy negatív hatásainak mérséklése révén. A javasolt intézkedések között található olyan határon átnyúló beavatkozások is, amelyek a klímaváltozás által eddig okozott jelentős károokra kínálnak megoldást.

A tevékenységek – többek között, de nem kizárólag – az alábbiak lehetnek:

- Közös tervek és beavatkozások a vízgazdálkodás területén, az éghajlatváltozás negatív hatásainak csökkentése érdekében, ideértve a határ menti víztestek természetes vízmegtartó képességének, mennyiségének és ökológiai állapotának javítását célzó, valamint a szélsőséges időjárási események (aszályok, árvizek, belvizek) hatásainak megelőzésére irányuló intézkedéseket;
- A mezőgazdaságot – mint a klímaváltozás negatív hatásainak fokozottan kitétt területet – érintő kockázatok mérséklésére irányuló olyan tevékenységek, amelyek egyértelműen határon átnyúló jellegűek, és amelyek nem szerepelnek az előző indikatív tevékenységben (pl. jégeső elleni védelem);
- Határon átnyúló együttműködési projektek, amelyek a természetes élőhelyek (pl. erdők, vizes élőhelyek vagy mezők, vízi ökoszisztémák) megőrzése céljából már tapasztalható vagy potenciálisan negatív éghajlatváltozással kapcsolatos hatásokat céloznak meg.

1.1.3 sz. Javasolt Intézkedés

Közös figyelemfelkeltő és ismeretterjesztő tevékenységek az éghajlatváltozás okairól és következményeiről

A cél a határrégió klímaváltozással szembeni ellenálló képességének (rezilienciájának) növelése azzal, hogy fokozottan tájékoztatják a

	<p>lakosságot az éghajlatváltozás következményeiről és a következmények mérséklésének módjairól. A tevékenységek – többek között, de nem kizárólag – az alábbiak lehetnek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A régió mezőgazdasági termelőit célzó közös tájékoztató kampányok, amelyek bemutatják az éghajlatváltozás mezőgazdaságra gyakorolt hatásait, valamint a kárenyhítési és alkalmazkodási lehetőségeket; - A klímaváltozási kockázatok vagy károk által legsúlyosabban érintett határmenti lakosságot célzó közös tájékoztató kampányok; - Közös oktatási programok az éghajlatváltozás hatásairól és az éghajlatváltozással összefüggő környezet- és természetkárosító veszélyek és károk csökkentésének lehetséges megközelítéseiről; - Kapacitásbővítő tevékenységek civil szervezetek részére a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás és ezek hatásainak enyhítése területén. <p><i>Fő kedvezményezetti célcsoportok:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - A határrégió lakossága - Mezőgazdasági termelők (gazdák) - Diákok és pedagógusok <p><i>az alábbi szervezetek által megvalósított tevékenységek révén:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Katasztrófavédelmi szervezetek - Vízügyi szervezetek - Környezetvédelmi szervezetek - Klímavédelemmel foglalkozó kormányzati szervek - Természetvédelmi szervezetek igazgató szervei - Helyi önkormányzatok - Szakmai szervezetek (pl. mezőgazdasági kamarák) - Civil szervezetek és nonprofit társaságok - Oktatási intézmények - Kutatóintézetek <p>és egyéb érintett szervezetek</p>
	<p>1.2 Biológiai sokféleség és a szennyezés csökkentése</p> <p>A javasolt Intézkedések hozzájárulnak az Egyedi Célkitűzés megvalósításához azzal, hogy erősítik a határ két oldalán működő érintettek közötti együttműködést a természeti értékek és élőhelyek védelmében és megőrzésében, miközben növelik a biológiai sokféleség megőrzésére irányuló intézkedések hatékonyságát. A cél az éghajlatváltozás és az emberi tevékenységek következtében a</p>

fennmaradó természeti területeken megfigyelhető kedvezőtlen folyamatok kezelése. Ide tartoznak a Programterületen található szennyezési források csökkentésére és megszüntetésére irányuló kezdeményezéseket.

Fő kedvezményezett csoportok:

- A határrégió lakossága, az intézkedések közvetlen kedvezményezettjei
- Diákok és pedagógusok

az alábbi szervezetek által megvalósított tevékenységek révén:

- Természetvédelmi szervezetek igazgató szervei
  - Környezet- és természetvédelmi szervezetek
  - Vízügyi szervezetek
  - Vízügyi szervezetek
  - Civil szervezetek és nonprofit társaságok
  - Oktatási intézmények
  - Kutatóintézetek
  - Helyi önkormányzatok
  - Katasztrófavédelmi szervezetek
  - Szakmai szervezetek (pl. mezőgazdasági kamarák)
- és egyéb érintett szervezetek.

1.2.1 sz. Javasolt Intézkedés

A határon átnyúló szennyezési források meghatározását és megszüntetését célzó közös tevékenységek

Az ebbe a kategóriába tartozó tevékenységek célja, hogy a határrégióban csökkentse vagy megelőzze a levegő, talaj vagy vizek további szennyezését.

A tevékenységek – többek között, de nem kizárólag – az alábbiak lehetnek:

- A szennyezés forrásainak feltérképezésére, és/vagy a levegő, talaj vagy víz különböző szennyezési forrásoktól és szennyezőanyagoktól való megtisztítására szolgáló korszerű megoldások kifejlesztésére indított közös beavatkozások – pl. az üvegházhatást okozó gázok, a különböző folyékony és szilárd halmazállapotú hulladékok (papír, műanyagok, fémek, vegyi anyagok) csökkentése/eltávolítása;
- A környezetszennyezés csökkentését célzó együttműködési kezdeményezések és intézményi szövetségek létrehozására szolgáló pilot projektek.

1.2.2 sz. Javasolt Intézkedés

A természeti területek fenntartható fejlődését biztosító közös kezdeményezések

A javasolt tevékenységek célja, hogy fokozza a határrégió természeti területeinek fenntartható használatát.

A tevékenységek – többek között, de nem kizárólag – az alábbiak lehetnek:

- Közös kék-zöld beavatkozások (pl.: holtágak) a természetes élőhelyek in-situ megőrzésére, rekonstrukciójára/védelmére, helyreállítására vagy megújítására, ideértve az ökoturizmussal és aktív turizmussal érintett területeket is;
- Őshonos fajok újratelepítése határon átnyúló élőhelyekre, ideértve a fajvédelmi programokat, menhelyek működtetését, illetve ex situ tenyésztési és szabadon engedési (kitelepítési) programokat;
- Tanösvények létrehozása a természetben, amelyek valamilyen módon összekapcsolják a határ két oldalát (akár földrajzilag, akár tematikusan);
- A határon átnyúló tervezés és a közös beavatkozások ösztönzését és összehangolását célzó együttműködési hálózatok létrehozása a környezetvédelem, a természetvédelem és a biológiai sokféleség területén.

1.2.3 sz. Javasolt Intézkedés

Közös figyelemfelkeltő és ismeretterjesztő tevékenységek a határ menti régió környezetvédelmi és természetvédelmi témáiban

A javasolt tevékenységek célja olyan hatékony kommunikáció és tájékoztatás kialakításának támogatása, amely hozzájárul a fenntartható fejlődés célkitűzéseinek egységes megértéséhez, valamint az önálló szerveződések, és a természetvédelmi tevékenységekben való részvétel egyéb formáinak ösztönzéséhez.

A tevékenységek – többek között, de nem kizárólag – az alábbiak lehetnek:

- Környezetvédelmi és természetvédelmi témájú tájékoztató kampányok, társadalmi események és programok szervezése;
- Oktatási programok elindítása a környezettudatosság fejlesztése, valamint a fogyasztásnak és egyéb tevékenységeknek a természetes élőhelyek romlására gyakorolt hatásának megismertetése témájában;
- Közös oktatási és/vagy ismeretterjesztő programok gyerekeknek, beleértve a szabadtéri óvodai foglalkozásokat, illetve a természetvédelemhez és a biológiai sokféleséghez kapcsolódó tematikus gyermek- és ifjúsági táborokat;
- Kapacitásbővítő tevékenységek civil szervezetek részére a környezetvédelem és a természetvédelem területén.

2. prioritás: Az emberi és kulturális értékek fejlesztése

2.1 Oktatás és egész életen át tartó tanulás

A szociális jogok biztosítása és fenntartása szempontjából nem lehet eléggé hangsúlyozni az oktatás fontosságát. Azonban a lakosság és a (jövőbeli) munkaerő oktatása, képzése és készségei hasonlóan meghatározó szerepet töltenek be a régió kulturális és gazdasági fejlődésében és az életminőség javításában is. A régióban feltárt problémák és kihívások megfelelő és hatékony kezelése érdekében, a jelen Egyedi Célkitűzés három konkrét Intézkedés megvalósítását határozta el.

Fő kedvezményezetti célcsoportok:

- A régió lakossága
- Rászoruló és hátrányos helyzetű csoportok
- Munkanélküliek és nehezen foglalkoztató emberek
- Iskolai lemorzsolódásban érintett gyermekek és fiatalok
- Iskolai lemorzsolódás kockázatának kitett gyermekek és fiatalok
- Oktatási szakemberek és hatóságok
- Szociális munkások
- Általános iskolások és középiskolába/szakiskolába jelentkező fiatalok
- Középiskolások/szakiskolások
- Szakiskolák és szakképzési központok diákjai, valamint tanárai, oktatói, képzésvezetői és pedagógusai

az alábbi szervezetek által megvalósított tevékenységek révén:

- Formális és informális oktatással foglalkozó intézmények és nonprofit szervezetek
- Szociális intézmények és szociális ellátó szervezetek
- Gyermek-, család-, és ifjúságvédelemmel foglalkozó civil szervezetek
- A régióban működő szakiskolák és nonprofit képzési központok és egyéb érintett szervezetek

2.1.1 sz. Javasolt Intézkedés

Élethosszig tartó tanulással támogatható a társadalmi befogadás, a társadalmi kohézió, valamint a környezeti szempontból fenntartható és egészséges digitalizáció

Az intézkedés célja olyan közösen kidolgozott formális és nem formális képzési programok és oktatóképzés megvalósítása, amelyekkel előmozdítható a társadalmi befogadás és fenntartható digitalizáció, erősíthető a társadalmi kohézió, támogatható az

egészségvédelem, a jólét javítása, a digitális higiénia hangsúlyozása, – korosztálytól függetlenül – fejleszthetők a digitális készségek, és ezzel párhuzamosan mérsékelhetők a digitális technológiák káros hatásai.

A tevékenységek többek között, de nem kizárólag az alábbi közösen kidolgozott tevékenységek lehetnek:

- Interkulturális és nyelvi képzések, és egyéb releváns kompetencia-fejlesztések;
- A rászoruló társadalmi csoportok és hátrányos helyzetű tanulók (pl. fogyatékossgal élő gyermekek) oktatásának javításához a legjobb gyakorlatok kidolgozása és megosztása;
- A fogyatékossgal élők, a vidéki lakosság, alacsony jövedelmű családok, fiatalok és adott esetben idősek, illetve egyéb rászoruló csoportok számára szervezett gyakorlati képzések és csereprogramok, amelyekből megismerhetik a mindennapi ügyintézéshez, álláskereséshez, és az egészséges életmódhoz nélkülözhetetlen digitális szolgáltatásokat (pl. az e-egészségügyi, e-kormányzati és online ügyintézési platformokat, álláskereső weboldalakat és alkalmazásokat), és elsajátíthatják ezek használatát;
- Bárki számára korlátlanul elérhető, többszintű képzések, így különösen tömeges nyílt online kurzusok (angol rövidítéssel: MOOC), amelyek célja a digitális készségek fejlesztése, a technológiai kihívások (pl. a digitális technológiák szénlábnymának), innovatív technológiák (pl. mesterséges intelligencia, virtuális valóság, kiterjesztett valóság), kockázatok (pl. képernyőfüggőség és egyéb addikciók, kiberzaklatás) áttekintése, a magánélet és adatvédelem, a felelős és biztonságos internethasználat hangsúlyozása, a közösségi hálózatok, nyílt forráskódú szoftverek bemutatása;
- Egészséges életmódot népszerűsítő programok, például az ülő életmód, a rossz étkezési szokások, a látásromlás, a mozgáshiány és más egészségügyi kockázatok megoldásainak bemutatása;

2.1.2 Az iskolai lemorzsolódás megelőzését és visszafordítását célzó képzési, mentori és tájékoztató programok közös fejlesztése

A második Intézkedés célja olyan közösen kidolgozott oktatási és képzési intézkedések és kampányok lebonyolítása, amelyek segítenek az iskolai lemorzsolódás megelőzésében és visszafordításában a határ mindkét oldalán. A Programterületen regisztrált nagy arányú iskolai lemorzsolódás kezelésével a javasolt tevékenységek hozzájárulnak a társadalmi befogadás erősítéséhez, mivel javítják a hátrányos helyzetben lévők, különösen a gyermekek és fiatalok hozzáférését az oktatáshoz.

A tevékenységek többek között, de nem kizárólag az alábbi közösen kidolgozott tevékenységek lehetnek:

- Helyben, oktatási intézményekben vagy online megtartható képzési programok – különös tekintettel a digitális készségek fejlesztésére – olyan tantervek mentén, amelyekkel kezelhető az iskolai lemorzsolódás;
- Gyakorlati képzés és készségfejlesztés iskolába nem járó gyermekek számára;
- Gyakorlati képzések és csereprogramok tanárok és pedagógusok számára, melyek révén frissíthetik szakmai ismereteiket és fejleszthetik készségeiket, különösen a rászoruló oktatása és mentorálása, illetve a digitalizációval és érzékenyítésekkel kapcsolatos legújabb kutatások és kihívások terén.

2.1.3 Szakképzési programok közös kidolgozása

Az Intézkedés célja olyan befogadó (inkluzív) szakképzési program és gyakorlati oktatás kialakítása határon átnyúló együttműködésben, amelyben hangsúlyosabban jelenik meg a gyakorlati oktatás, pl. egy munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, munkahelyi gyakorlatra építő képzési szisztéma. Ennek révén megvalósulhatna a helyi és regionális tanulók készségfejlesztése, és végső soron olyan megfelelően képzett munkaerő válna elérhetővé, amely az adott szakterületen képes modern eszközök és digitális megoldások alkalmazására.

A javasolt szakképzési tevékenységek megvalósításával szélesebb körben elérhető, társadalmilag befogadó oktatás, végső soron pedig jobb foglalkoztatási lehetőségek teremthetők.

A tevékenységek – többek között, de nem kizárólag – az alábbiak lehetnek:

- Gyakorlati és duális képzések, munkaalapú oktatási programok tantervének közös kialakítása, pl. mezőgazdasági területen;
- Képzési programok közös kidolgozása főként nagyon keresett (új) munkakörökhöz, különös tekintettel a digitális készségek és szolgáltatások fejlesztésére, a legújabb műszaki kompetenciák átadására, valamint e-megoldások és innovatív technológiák beépítésére;
- A szakképzés társadalmi presztízsének helyreállítását célzó széleskörű intézkedések támogatása;
- Konkrét vállalathoz (pl. agrárüzem vagy biogazdálkodás) kapcsolódó, non-profit alapon működő szakképzési centrummal kapcsolatos határon átnyúló együttműködés és tapasztalatcsere.

2.2 Kultúra és turizmus

A modern kor eszközeinek felhasználásával és a térségben végzett innovatív tevékenységek beépítésével az intézkedések elősegítik egy versenyképes és társadalmilag befogadó turisztikai kínálat létrehozását. Az intézkedések keretében kidolgozott idegenforgalmi termékeknek létező kulturális hagyományokon és természeti értékeken kell alapulniuk, így biztosítva a turizmus, különösen az aktív vagy ökoturizmus fenntarthatóságát.

A turisztikai kínálat fenntarthatóságának biztosítása érdekében az intézkedések támogatják a korábban kifejlesztett, határon átnyúló turisztikai termékek kezelésére, valamint a jövőbeli termékek kezelésére szolgáló egységes kommunikációs rendszer kialakítását megvalósításához.

Fő kedvezményezett csoportok:

- A határrégió lakossága
- Turisztikai szolgáltatók (pl. szálláshelyek, éttermek, vendéglátóhelyek)
- Turisták

az alábbi szervezetek által megvalósított tevékenységek révén:

- Helyi önkormányzatok
- Megyei és regionális szintű intézmények és szervezeteik
- Turisztikai desztinációmenedzsmenttel foglalkozó szervezetek
- A kulturális értékek megőrzéséért és hasznosításáért felelős közintézmények
- Kulturális intézmények/kulturális szolgáltató szervezetek (pl. színházak, művelődési házak/kulturális központok, könyvtárak, múzeumok, galériák, zene- és művészeti iskolák stb.)
- Turisztikai szakmai szervezetek
- Kulturális tevékenységet végző civil szervezetek
- Idegenforgalmi tevékenységet végző civil szervezetek
- Kulturális információs központok fejlesztéséért és működtetéséért felelős határon átnyúló együttműködések és egyéb érintett szervezetek

2.2.1 sz. Javasolt Intézkedés

Közös turisztikai termékek fejlesztése, közös termékmarketinggel

Valamennyi közösen fejlesztett turisztikai terméknek közös idegenforgalmi stratégián, és igazoltan meglévő igényen kell alapulnia. A terméknek egyaránt kell tárgyi és immateriális elemeket tartalmazni, például természeti, kulturális és ember alkotta erőforrásokat, látnivalókat, létesítményeket, szolgáltatásokat és tevékenységeket. A legfontosabb azonban az, hogy ezeket az elemeket egy olyan kidolgozott turisztikai program keretében kell megjeleníteni, amely úgynevezett látogatói élményt teremt, tehát érzelmi reakciót vált ki a potenciális turistákból.

A tevékenységek – többek között, de nem kizárólag – az alábbiak lehetnek:

- A vízi turizmus (tó, folyó, csatorna) fejlesztése és népszerűsítése a kapcsolódó kerékpáros turisztikai termékekkel (Eurovelo 6,11,13 útvonalak érintettek), dokkok, hajókikötők üzemeltetése, szolgáltatók bevonásával jobb megközelíthetőség, tájékoztatás és kapcsolatok megvalósítása;
- Határon átnyúló tematikus utakat tartalmazó turisztikai ajánlatok kidolgozása, vagy meglévő ajánlatok kibővítése valamely kulturális örökséghez (múzeum, park, kézművesség, népi hagyomány, vallási emlékhely, történelmi időszak, híres személy) és természeti értékhez kapcsolódó művészeti vagy kulturális turizmus, ökoturizmus, aktív turizmus és falusi turizmus formájában;
- Közös turisztikai márka fejlesztése és népszerűsítése szolgáltatás minőségbiztosítási rendszer létrehozásával, valamint közös turisztikai desztinációmenedzsment bevezetésével;

	<p>A tevékenységek részeként szükség szerint megvalósítható infrastruktúrafejlesztés, tárgyi eszközök vásárlása, közös kommunikációs platformok létrehozása (a szoftveralkalmazásokat is ideértve).</p> <p><u>2.2.2 sz. Javasolt Intézkedés</u> <u>Kulturális együttműködés</u></p> <p>A tevékenységek – többek között, de nem kizárólag – az alábbiak lehetnek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturális intézmények/szervezetek (pl. színházak, művelődési házak/kulturális központok, könyvtárak, múzeumok, galériák, zene- és művészeti iskolák stb.) közötti együttműködés nem formális kulturális oktatási- és kompetenciafejlesztési programok megvalósításában; - A kortárs művészetek fenntartható népszerűsítése és a kulturális örökség megóvása hálózatok/klaszterek kialakításával, a szakmai tapasztalatcsere és a többnyelvűség előmozdításával. - Turisztikai célú közös kulturális programok, rendezvények és fesztiválok szervezésére, népszerűsítése és megvalósítására létrehozott együttműködések. <p><u>2.2.3 sz. Javasolt Intézkedés</u> <u>Turisztikai és kulturális célú tájékoztató információk közös kezelése</u></p> <p>Olyan közös információkezelést célzó tevékenységek, amelyek folyamatos tájékoztatást nyújtanak a belföldi és külföldi turistáknak a határrégió turisztikai és kulturális ajánlatairól, híreiről és eseményeiről.</p> <p>A lehetséges tevékenységek közé tartoznak: az információk közzététele (magyar és szerb nyelveken, illetve egyéb gyakori nyelveken), a tájékoztatás infrastrukturális feltételeinek fejlesztése, egyablakos turisztikai tájékoztatás, információs és marketingrendszer működtetése, marketingkampányok lebonyolítása, információs központok működtetése, az idegenforgalmi ágazatban dolgozók számára képzések szervezése, szem előtt tartva a meglévő információs infrastruktúrát és rendszereket.</p>
<p>3. prioritás: Határon átnyúló intézményi és civil együttműködés</p>	<p>3.1 Harmonikus jószomszédi kapcsolatok előmozdítása a felek együttműködésén keresztül</p> <p>A határrégió kapcsán meghatározott szükségletekre és kihívásokra figyelemmel a tervezett Intézkedések hozzájárulnak a helyi önkormányzatok és civil szervezetek közötti együttműködés fejlesztéséhez, s ezzel a határrégióban élők közötti bizalom erősítéséhez. A fiatalok, az idősek és a fogyatékossgal élők, mint kiemelt célcsoportok lehetnek a motorjai a határon átnyúló kapcsolatok erősítésének, a beszélt anyanyelvtől függetlenül.</p> <p>A testvérvárosi kapcsolatok fejlesztése mind az állami, mind a civil szervezetek bevonásával jelentősen javíthatja a helyi kormányzás</p>

minőségét, de ösztönözheti innovatív megoldások bevezetését, valamint a helyi közösségek mélyebb bevonását is önkormányzati intézkedésekbe.

Fő kedvezményezett csoportok:

- A határrégió lakossága

az alábbi szervezetek által megvalósított tevékenységek révén:

- Helyi és regionális szinten működő állami hivatalok

- Helyi önkormányzatok

- A tervezett intézkedések releváns témáival foglalkozó civil szervezetek, nonprofit társaságok és szakmai szervezetek

- Helyi média

és egyéb érintett szervezetek

3.1.1 sz. Javasolt Intézkedés

A kölcsönös bizalom építése, különösen az emberek közötti kapcsolatokat (P2P) erősítő fellépések előmozdításával

A P2P Intézkedés keretében lehetőség van olyan kisebb léptékű projektek támogatására, amelyek ösztönzik a határrégióban élő generációk mindennapos együttműködését.

A tevékenységek – többek között, de nem kizárólag – az alábbiak lehetnek:

- Határon átnyúló sportprogramok és -tevékenységek szervezése, pl. táborok, versenyek, elsősorban fiatalok számára;

- A helyi kulturális hagyományok megőrzését, új kulturális értékek és programok létrehozását célzó közös tevékenységek megvalósítása a helyi közösség bevonásával, pl. zenei, kézműves, vagy színházi programok stb.;

- A célcsoportok – például fiatalok, idősek, fogyatékossgal élők, nemzetiségi csoportok és kisebbségek stb. – bevonásával megvalósított tevékenységek;

- Új vagy megújított Együttműködési Megállapodások és Cselekvési Tervek kidolgozása a Testvérvárosok vagy falvak közös tevékenységeinek végrehajtására. Az Együttműködési Megállapodások és Cselekvési Tervek végrehajtásával összefüggésben a következő tevékenységek támogathatók: pl. készségfejlesztés, a helyi önkormányzatok, városüzemeltetési nonprofit társaságok és intézmények közötti szakmai tudásmegosztás az érintett civil szervezetek bevonásával, többek között a zöld városi mobilitás, a közlekedésbiztonság, az energiafogyasztás nyomon követése, a megújuló energia használata, a zöld infrastruktúra fejlesztése, a lakossággal való kommunikáció, közigazgatási informatikai megoldások alkalmazása stb.

A fenti tevékenységeknél lehetőség van tárgyi eszközök beszerzésére.

3.1.2 sz. Javasolt Intézkedés

Jobb együttműködés irányítását elősegítő intézkedések

Az intézkedés célja az intézmények és a civil szervezetek közötti határon átnyúló együttműködés ösztönzése, a tapasztalatcsere elősegítése, a kapacitások növelése, valamint a határon átnyúló együttműködés jogi és adminisztratív akadályainak csökkentése érdekében.

A tevékenységek – többek között, de nem kizárólag – az alábbiak lehetnek:

- A határon átnyúló, fenntartható közlekedés, mobilitás-fejlesztési tervek, ezen belül különösen a tömegközlekedési fejlesztések összehangolása;
- A határon átnyúló munkaerő-piaci részvétel támogatása és ösztönzése, pl. a régióban biztosított tájékoztatás és tanácsadás fejlesztésével;
- Tapasztalatcsere a szociális és egészségügyi szolgáltatások határon átnyúló biztosításának harmonizációjához és fejlesztéséhez;
- A helyi mezőgazdaság és kézműves termékek szomszédos országban folytatott kereskedelmének támogatása;
- Együttműködés a helyi médiával a határrégió mindennapi életének és eseményeinek bemutatásához szükséges információáramlás javításához;
- A társadalmi innováció ösztönzése, valamint kreatív és innovatív intézményi megoldások alkalmazása a közigazgatásban;
- Határon átnyúló területgazdálkodási szervezetek intézményi kapacitásának növelése.

A fenti tevékenységeknél lehetőség van tárgyi eszközök beszerzésére és kisebb infrastrukturális beruházások végrehajtására. Kívánatos a civil szervezetek és az állampolgárok bevonása a tevékenységek végrehajtásába, legalább partnerségi konzultációk formájában.

3.2 Határátlépések kezelése

Az ebben a szakaszban bemutatásra kerülő tevékenységtípusok az Interreg Egyedi Célkitűzéshez úgy járulnak hozzá, hogy a határellenőrzések működésének hatékonyabbá tételével megszüntetik a Magyarország és Szerbia, az EU külső határa közötti határátlépés szűk keresztmetszeteit. Ez a határőrizeti tevékenységek összehangolásával és a határellenőrzésért felelős hatóságok képességeinek javításával, valamint a határátkelőhelyek áteresztőképességének növelése érdekében végrehajtott kisebb infrastrukturális fejlesztések végrehajtásával érhető el.

Fő kedvezményezett csoportok:

- A határrégió lakossága
- A határ menti régióba utazó vagy azon átutazó turisták

- A határ régióban működő vagy határátlépéssel járó áruszállítást folytató vállalkozások az alábbi szervezetek által megvalósított tevékenységek révén:
  - Állami határőrizeti és határigazgatási hatóságok (határőrök és vámhatóságok)
  - Forgalomfejlesztésért felelős hatóságok vagy állami vállalatok
  - Helyi önkormányzatok
- és egyéb érintett szervezetek

3.2.1 sz. Javasolt Intézkedés

A határátkelőhelyek irányításának kapacitásfejlesztése és mobilitás

A jelen Intézkedés célja, hogy növelje a már meglévő vagy a jövőben létrehozni kívánt határátkelőhelyek kapacitását, és javítsa a határőrök és a vámhatóságok biztonságát.

A tevékenységek – többek között, de nem kizárólag – az alábbiak lehetnek:

- A határátkelőhelyek infrastrukturális feltételeinek és technikai felszereltségének fejlesztése (pl. vámhivatali helyiségek, veszélyes áruk szállítása, határállomások környezetének javítása, kapacitásbővítés, technológiai megoldások beszerzése és fejlesztése);
- A határőrök és a vámügymintázók ismereteinek és készségeinek fejlesztése, képzések, workshopok és egyéb képzési események szervezésével;
- A határőrizeti szolgálatok és a vámügymintázás humán kapacitásának bővítése a csúcsidőszakokban – közös kapacitásfejlesztési projektekkel;
- A kommunikációs sávszélesség bővítése a határellenőrzés felgyorsítása érdekében;
- A határállomás megközelíthetőségének javítása a határátkelőhelyen előforduló torlódások megszüntetése és a várakozási idők csökkentése érdekében (pl. a határátkelőhelyen az autóbusz-forgalom feltételeinek megteremtése).